

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 49.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 40 oyru á
1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 16. desember 1944.

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 450 + porto um fjórðingsárið

18. árg.

Býráðsvalið í Tórshavn

18. desember 1944.

Havnar arbeidsmannafelag hevur aftur í ár sett fram valevni til býráðsvalið.

Felagið er landsins størsta arbeidarasamtøka og átti lættliga at kunna tikið ræðið í býrástýrinum, um hvør einstakur limur kendi skyldu sína móti sjálvum sær og starvsfeløgum sínum.

Mangir arbeidarar hava havt ta fatan, at arbeidarafelagsins uppgáva at kalla einans er at stríðast fyri meiri lön og kanska frægari arbeidsslíkindum í ymsum førum. Men so við og við man arbeidarin fara at siggja, at tað, ið fram um alt ræður um, er at seta sínar egnu álitismenn á hvønn stjórnarpall í landinum. Tað er einasta leiðin arbeidsmáðurin kann ganga, um hann skal hugsa um at dugna stætt til fullnar.

Ikki eydnadist felagnum at fáa meir enn 2 av 9 limum valdar í býráðið síðst; men mangur maður má víðganga, at hesir menn hava avrikað mangt, sum litlar vónir vóru um at fáa fram. Vit skulu ikki í hesum føri nevna nøkur serstøk mál, men einans viðmerkja, at um teir høvdu sitið við meirluta; var óætlað, um teir ikki høvdu kunnað bjargað mongum máli áleiðis til frama fyri fjøldina, sum nú er farið fyri skeyti.

At felagið valdi teir rættu mennin at umboða seg er prógvad harvið, at teir nú hava tey størstu álitissstørvini í býráðnum: Annar teirra er býráðsformaður og hin er formaður fyri teirri teknisku nevndini og býráðsins næstformaður. Álitissstørv, teir hava fingið sum ein fylgja av teirra dugnaskapi og arbeidsevni. Teir høvdu als ongan meiriluta at troðka seg upp á hesar pallar. Tað er ein sjálfvirkja, at felagið aftur á hesum sinni setur somu menn fremst til valið. Felagsins formaður, ið eisini er formaður Føroya arbeidarafelags, er triði maður á vallistanum. Hetta er aftur eitt prógv fyri, at felagið av einlistum velur sínar bestu álitismenn at umboða seg í býrástýrinum. Og soleiðis kundu vit hildið áfram við at sagt frá valevnum.

Arbeidarafjöldin kann ikki vænta

at stórmannahugaðir keypmenn, reidarar, sakførarar o. s. fr. lata seg velja í býrástýrið fyri at fremja arbeidaramál; tað er tí so uttanhandan at velja slikar menn. Hver arbeidsskvinna og -maður, sum vil stætti síni nakran frama, velur sum arbeidari og setur ein arbeidarameriluta í býrástýrið.

**Veljið lista Havnar
arbeidsmannafelags!**

Stevnuskrá.

Havnar arbeidsmannafelag hevur álagt valevnum sínum ið vald verða í býráðið serliga at leggja dent á at fáa fylgjandi mál fram:

- 1) Framhald av havnabyggingini við bátahavn á Vestaruvág.
- 2) Byggjan av nýggjum tíðarhóskandi kommunalumi fólkahúsum og realskúla.
- 3) Fremjan av uppdyrking um Tórshavn og tryggjan av dyrkingini móti seyði og øðrum fenadi.
- 4) Broytan av húsaskattinum.
- 5) Fullførjan av Oyggjarvegnum.
- 6) Byggjan av kommunalumi leiguhúsum.
- 7) Byggjan av vatnbrunni við Villingardalsfoss.
- 8) Byggjan av gravkapelli í nýggja kirkjugarðinum.
- 9) Broytan av vallógini viðvíkjandi skatti.

Fritíðin.

Arbeidarar, tit vita, at tit skylda oddamonnum arbeidaralistas, at feriuspurningurin var so væl greiddur, sum tilfellið varð. Vóru teir ikki í býráðnum, hvussu hevði so verið?

Ikki bara 2, men reinan meiriluta í býráðið til verju av øllum arbeidaranna interessum — tað er málið.

Pige

søges. Løn 100 kr.

Lægeboligen Vaag.

Tað svilast ikki:

**„Har maður ikki er sjálvur,
er hann ikki meir enn hálvur“.**

Hvat batar tað arbeidarafjöldini at velja inn í býráðið menn, sum sita hinumegin borðið, tá t. d. løntræt-urnar verða avgjördar!

Nei, latið okkum við stórum meirluta taka ræðið yvir býnum! Latið okkum seta í býráðið menn, sum altíð stóðu fremstir í stríðnum at verja okkara, arbeid-arans, livsinteressur. Syndrið tær spjældandi krefturnar, ið altíð royna at skora seg inn imillum at tína meg í okkara.

**Arbeidarar, fylkist um álitismenn
tykkara. Veljið lista
Havnar Arbeidsmannafelags!!**

**Tórshavn sum sætið fyri ar-
beidsgevandir almennar fyri-
tøkur fyri alt landið.**

Arbeidið er fyrsta og størsta krav arbeidaranna.

Arbeidarin í Tórshavn hevur altíð verið heitur fyri at fáa flest møgulig virki sett á stovn í býnum. Tankin um almennar landsfyrirtekur við sæti í Havn fellur beinleiðis í trád við interessur Havnar arbeidsmanna. Men fyri at kunna fremja henda tanka, ræður um at bera so í bandi, at Føroy-ingar uttanfyri Havnina ikki seta fót fyri hesum. Her er skattaspurningurin hin stærsti meinbogi at rudda av vegnum.

Uttanbiggjamenn yvirhøvdur halda fram, at ein landsfyrirteka eigur einans at gjalda skatt til lögtingið, um skattur skal verða goldin. Teir mótmæla, at eitt pláss skal fáa skattafordeilin av virkjum, ið alt landið eigur.

Høvuðsfordeilurin hjá Tórshavn-ar arbeidsmonnum er tað stóra arbeidið og inntøkurnar, ið falla á plássinum av eini landsfyrirteku.

J. P. Henriksen hevði tí ta støðu á tingi, at tað vígadi meira at tryggja ein sameindan stemning fyri at hava Tórshavn sum sæti fyri landsfyrirtekum, enn at stríðast móti uttanbiggja lögtingsmonnum fyri at fáa skatt av hesum virkjum. Eisini er at siga, at um fast verður hildið uppá, at almenn virki skulu gjalda skatt, kann ein vænta, at t. d. elektricitetsverkið og Tórshavnar havn við sínum stóru inn-

tøkum verða lægd í skatt til lögtingið. Og tá er nógv meiri mist enn vundið.

Samsvarandi hesa støðu var J. P. Henriksen fyri, at t. d. Tryggingarsambandið skuldi vera skattafritt, men ístaðin fyri gjalda eina til skattin svarandi avgift til Vinnulánsgrunnin til frama fyri skipabygging. Umboðsmenn stórmanna vildu har aftur móti hava peningin til rindan av lögtingsins undirskoti.

Skipabygging er eitt av teim málum, ið Tórshavnar arbeidsmenn seta sínar vónir til.

Ósann skuldseting.

I «Dagblaðnum» nr. 86 hevur John Sivertsen aftur enn skrivað eina av sínum skemdagreinum um meg. Eg hevði ikki ætlað mær at svara honum aftur; men eftir sum hann hesa ferðina skililiga roynir at skada meg í mínum starvi sum formaður Føroya Fiskimannafelags, noyðist eg einaferð enn at siga nøkur orð mínum starvi til verju.

J. S. skuldsetur meg fyri, at eg á einum fiskimannafundi í einari bygd skal hava staðið og «dálkað Fólkaflakkin sum vant». Til slíka skuldseting skal eg bert siga, at tað eru grovastu og fúlastu ósannindi, at eg á nekrum fiskimannafundi havi staðið og «dálkað Fólkaflakkin út. Eg havi enn ikki á nekrum tilíkkum fundi somikið sum nevnt nakran politiskan flokk fram um annan. Tað eg havi nevnt á fiskimannafundum skal eg standa við og verja, soleingi, eg eri mentur, og eg skal her eftir minnium endurnýggja orðini: